

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Józef Pawłowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Ewelina Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 20 sierpnia 2013 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 22 maja 2013 r., **znak:** (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. P. prawo do emerytury w ustawowej wysokości począwszy od dnia 25 maja 2013 r.,

II. zasądza na rzecz wnioskodawcy J. P. od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. kwotę 120 zł (słownie: sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III U 893/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 20 sierpnia 2013 r.

Decyzją z dnia 22 maja 2013 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.odmówił wnioskodawcy J. P.przyznania emerytury.

W podstawie prawnej powołano art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu wskazano, że Zakład odmówił przyznania emerytury, ponieważ nie został udowodniony wymagany 15-letni okres pracy

w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a wnioskodawca udowodnił jedynie 12 lat, 1 miesiąc i 5 dni, tj. okres pracy na kolei. Zakład przyjął za udowodnione okresy nieskładkowe

w wymiarze 3 miesięcy i 16 dni; składkowe – 21 lat, 11 miesięcy i 17 dni; uzupełniające – rola – 2 lata, 8 miesięcy i 27 dni; łącznie – 25 lat.

Nie uwzględniono okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 1 września 1986 r. do 25 listopada 1986 r., ponieważ wnioskodawca nie udowodnił, że był ubezpieczony jako domownik.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca J. P., wnosząc o zaliczenie mu pracy w warunkach szczególnych w okresie od 1 maja 1977 r. do 31 sierpnia 1986 r. w Spółdzielni(...) w P..

Na uzasadnienie swojego stanowiska podał, że zaskarżona decyzja jest dla niego krzywdząca, gdyż pracował od 1 maja 1977 r. do 31 sierpnia 1986 r. w Spółdzielni (...)w P., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierowcy ciągnika. Na w/w okres pracy nie jest w stanie przedłożyć świadectwa pracy w warunkach szczególnych, ponieważ spółdzielnia nie istnieje.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

W uzasadnieniu wskazano dodatkowo, że wnioskodawca przedstawił zaświadczenie z dnia 8 maja 2013 r. wystawione przez (...) Sp. z o.o., z którego wynika, że w okresie od 26 listopada 1986 r. do 31 maja 2013 r. był on zatrudniony w przedsiębiorstwie (...), (...) S.A., (...) Sp. z o.o. i na tej podstawie okres 12 lat, 1 miesiąca i 5 dni został uznany jako okres pracy w szczególnych warunkach. Natomiast na potwierdzenie spornego okresu wnioskodawca nie przedłożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach, a jedynie ogólne świadectwo pracy, w którym nie określono dokładnie charakteru i wymiaru wykonywanej pracy według wykazu, działu i pozycji przepisów rozporządzenia Rady Ministrów oraz przepisów resortowych na podstawie, których zakład pracy zakwalifikował okres pracy na wymienionym tam stanowisku jako okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Świadectwo to nie stanowi więc dla organu rentowego prawidłowego środka dowodowego.

Na rozprawie w dniu 20 sierpnia 2013 r. pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o przyznanie J. P. prawa do emerytury oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej stawce minimalnej.

Sąd Okręgowy w Przemyśle – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. P., ur. dnia (...), w dniu 8 maja 2013 r. złożył wniosek o emeryturę, zaznaczając w nim, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz nadal pozostaje w stosunku pracy. Do wniosku dołączył dokumentację poświadczającą przebieg jego zatrudnienia zawodowego, w tym m.in.: zaświadczenie z dnia 8 maja 2013 r. wydane przez Zakłady (...) sp. z o.o.(...)Zakład (...)w R., z którego wynikało, że wnioskodawca był zatrudniony w przedsiębiorstwie (...), (...) S.A., (...) sp. z o.o.– (...)R., Zakład (...)w T., Zakład (...)w R., (...)Zakład (...)w R., w okresie od 26 listopada 1986 r.

do 31 maja 2013 r., na stanowiskach robotnik kwalifikowany, pomocnik rewidenta taboru, ślusarz, robotnik wykwalifikowany, rzemieślnik, zaznaczając przy tym w punkcie 8 zaświadczenia, że wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresie od 26 listopada 1986 r. do 31 grudnia 2008 r. Ponadto w aktach organu rentowego zalega kserokopia świadectwa pracy z dnia 1 września 1986 r. wystawionego przez Spółdzielnię (...)w P., z którego wynikało, że wnioskodawca był zatrudniony w tej Spółdzielni, w pełnym wymiarze czasu pracy, od 1 maja 1977 r. do 31 sierpnia 1986 r. na stanowisku kierowcy ciągnika.

Na podstawie całości zgromadzonej w aktach rentowych dokumentacji, decyzją z dnia 22 maja 2013 r. znak: ENMS/20/035043397 ZUS odmówił wnioskodawcy J. P. przyznania emerytury.

ZUS przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r.: okresy nieskładkowe w wymiarze 3 miesięcy i 16 dni; składkowe – 21 lat, 11 miesięcy i 17 dni; uzupełniające - rola – 2 lata, 8 miesięcy i 27 dni; łącznie – 25 lat, w tym w szczególnych warunkach – 12 lat, 1 miesiąc i 5 dni, tj. z tytułu pracy na kolei.

Dowód – akta organu rentowego:

- wniosek emerytalny z dnia 8.05.2013 r.,
- zaświadczenie z dnia 8.05.2013 r. wydane przez Zakłady (...) sp. z o.o. (...) Zakład (...) w R.,
- kserokopia świadectwa pracy z dnia 1.09.1986 r. wystawionego przez Spółdzielnię(...)w P.,
- zaskarżona decyzja ZUS z dnia 22.05.2013 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca był zatrudniony w Spółdzielni (...)w P.w okresie od 1 maja 1977 r. do 31 sierpnia 1986 r. Został on zatrudniony na podstawie umowy o pracę i powierzono mu obowiązki traktorzysty. Wnioskodawca w charakterze kierowcy ciągnika pracował przez cały rok. W lecie pracował przy opryskiwaniu zboża, ziemniaków, koszeniu traw, rozsiewaniu nawozów po pastwiskach, przy wykopkach. Były to usługi świadczone dla ludności. Jeżeli nie było roboty w polu, to kierowcy byli kierowani do pracy do Cukrowni (...), gdzie przez cały rok pracowali w transporcie przy wywożeniu wapna, które było wypalane w tej cukrowni. W razie potrzeby woził również cukier do (...)w P., do fabryki (...)w J., wywoził drzewo z lasu.

Wnioskodawca był zatrudniony na pełny etat, nie korzystał z urlopów bezpłatnych. Wnioskodawca nie był członkiem Spółdzielni.

Zakład pracy w tej chwili już nie istnieje.

Dowód:

- umowa o pracę – k. 3 (koperta),
- świadectwo pracy z (...) P. – k. 3 (koperta),
- zeznania świadka A. K.,
- zeznania świadka S. T.,
- przesłuchanie wnioskodawcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych oraz w ramach toczącego się w sprawie sądowego postępowania dowodowego, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków A. K. i S. T., a ponadto wnioskodawcy J. P., jako logicznym, spójnym i wzajemnie się uzupełniającym. Wynika z nich jednoznacznie, jakie stanowisko zajmował wnioskodawca w spornym okresie i co należało do jego obowiązków.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy J. P. należy uznać

za uzasadnione.

Na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U.

z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2 art. 184).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa

w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się: okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (art. 32 ust. 1a pkt 1).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1,

za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości

dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32).

Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43

ze zm.) - pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach określonych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Ponadto według § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych

w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia.

Istotą sporu w niniejszej sprawie była kwestia ustalenia, czy wnioskodawca był zatrudniony, co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych.

Organ rentowy uznał, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się następującym stażem ubezpieczeniowym: okresy nieskładkowe w wymiarze 3 miesięcy i 16 dni; składkowe – 21 lat, 11 miesięcy i 17 dni; uzupełniające - rola – 2 lata, 8 miesięcy i 27 dni; łącznie – 25 lat, w tym w szczególnych warunkach - 12 lat, 1 miesiąc i 5 dni, tj. z tytułu pracy na kolei.

Należy bowiem zaznaczyć, iż wnioskodawca był zatrudniony w przedsiębiorstwie (...), (...) S.A., (...) sp. z o.o. – (...) R., Zakład (...) w T., Zakład (...) w R., (...) Zakład (...) w R., w okresie od 26 listopada 1986 r. do 31 maja 2013 r., na stanowiskach robotnik kwalifikowany, pomocnik rewidenta taboru, ślusarz, robotnik wykwalifikowany, rzemieślnik

Ponadto przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że wnioskodawca był zatrudniony w szczególnych warunkach w Spółdzielni (...)w P.w okresie od 1 maja 1977 r. do 31 sierpnia 1986 r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierowcy ciągnika.

Wskazane wyżej stanowisko wymienione zostało w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w wykazie A, dziale VIII – „W transporcie i łączności”, poz. 3 – „Prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych” oraz w Zarządzeniu Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1988 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A, Dziale VIII, poz. 3, pkt 1 – „kierowca ciągnika kołowego”.

W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami świadków i stron.

W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd kieruje się regułami dowodzenia określonymi w art. 227-309 k.p.c., zwłaszcza że w przepisach regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477⁸ i nast. k.p.c.) nie ma jakichkolwiek odrębności lub ograniczeń. Przeciwnie, art. 473 § 1 k.p.c. stanowi, że w sprawach z tego zakresu nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron, co oznacza, że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury i renty

oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi, w tym także zeznaniami świadków i stron.

Z poczynionych wyżej ustaleń wynika, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał łącznie, co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Pozostałe zaś przesłanki warunkujące przyznanie prawa do emerytury na podstawie powołanych powyżej przepisów nie były kwestionowane pomiędzy stronami postępowania.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca,

w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W niniejszej sprawie wnioskodawca wszystkie przesłanki do nabycia świadczenia spełnił od dnia 25 maja 2013 r., a więc z dniem ukończenia 60 roku życia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa orzeczono, jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie przepisów art. 98, art. 99 i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego

z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r. Nr 490).